

13 Μαΐου 2024

Η Κυρά της Ρω: Η μακαριστή Δέσποινα Αχλαδιώτη

[Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός](#) / [Προσκυνήματα-Οδοιπορικά-Τουρισμός](#) / [Συναξαριακές Μορφές](#)

Η Ρω ή Ρώγη ή Ροπή, όπως την αναφέρουν διάφοροι χάρτες ή παλιά βιβλία, βρίσκεται 4 μίλια δυτικά από το Καστελλόριζο και σε απόσταση 12 μιλίων από τις τουρκικές ακτές. Είναι το πρώτο νησάκι που βλέπει ο επισκέπτης από το πλοίο λίγο πριν φτάσει στο νησί προερχόμενος από τη Ρόδο, με την Ελληνική σημαία να ανεμίζει και το Κάστρο να δεσπόζει στη μέση και ψηλά, σαν μάρτυρας μιας μακράς Ιστορίας πολυκύμαντης αλλά όχι ξεχασμένης.

Επί 34 χρόνια, μόνη κάτοικος της βραχονησίδας - της νήσου Ρω - της αρχής και του τέλους της Ελλάδας, απέναντι από την Αντίφελο (αρχαία Λυκία), ήταν η Δέσποινα Αχλαδιώτου, η ακρίτας του Αιγαίου, η κυρά της Ρω.

Όταν οι Τούρκοι κατέλαβαν το Καστελλόριζο, την ονόμασαν «Καρά αντά», από το μελανωπό χρώμα των βουνών της. Η ονομασία «Άι Γιώργης» δόθηκε από το μικρό εκκλησάκι με τη λιτή αιγαιοπελαγίτικη, μοναστηριακού ρυθμού, αρχιτεκτονική που μέχρι σήμερα σώζεται ιερό και αμόλυντο στο μικρό και πεταλοειδές λιμανάκι της Ρω. Κοντά του υπάρχει μια μικρή αγροτική έκταση, που καλλιεργεί ο εκάστοτε διαμένων κτηνοτρόφος. Η Ρω ανήκει «κατά κυριότητα» στο Δήμο Μεγίστης, ο οποίος κάθε τέσσερα χρόνια την εκμισθώνει σε κτηνοτρόφο κάτοικο Καστελλορίζου με τη διαδικασία πλειοδοτικού διαγωνισμού.

Σε αυτό το άγονο νησί, έζησε μια Ελληνίδα νησιώτισσα. Η Δέσποινα Αχλαδιώτη. Έγινε γνωστή στο πανελλήνιο ως «κυρά της Ρω» γιατί επί 40 χρόνια (από το 1943 ως το θάνατό της) ύψωνε την Ελληνική σημαία στην ακριτική νησίδα της Ρω κάθε πρωί και την κατέβαζε με τη δύση του ήλιου, για να πει σ' όλους, πως τούτος ο τόπος που πατούσε, απέναντι από τα τουρκικά παράλια, ήταν Ελλάδα.

Στη Ρω είχε εγκατασταθεί με τον άνδρα της, Κώστα και την τυφλή μητέρα της από το 1924. Μετά το θάνατο και του άνδρα της και της μητέρας της, η κυρα-Δέσποινα ή η «Κόρη της Ρω», όπως την έλεγαν στο νησί, κατόρθωσε μόνη της να κατοικήσει και να κρατήσει Ελληνικό το νησάκι της, καλλιεργώντας και βόσκοντας εκεί τα λιγοστά ζώα της.

Το σπουδαιότερο είναι πως συνεργάστηκε με τον Ιερό Λόχο και με άλλους αντιστασιακούς. Στον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, πήγε στο Καστελλόριζο και εκεί έδρασε με τις αποστολές στρατευμάτων για τη Μέση Ανατολή, κρύβοντας και φυγαδεύοντας αξιωματικούς και στρατιώτες. Τότε, όλοι σχεδόν οι κάτοικοι του Καστελλόριζου, είχαν φύγει για τα γύρω νησιά, την Κύπρο, την Αίγυπτο. Όταν με διαταγή των Άγγλων εγκαταλείφθηκε ομαδικά το Καστελλόριζο, εκείνη παρέμεινε μόνη στη Ρω. Και με θάρρος και ψυχραιμία αντιμετώπισε όλους τους κινδύνους.

Εξαιτίας αυτής της ηρωίδας, το μικρό αυτό νησί παρέμεινε Ελληνικό, στο οποίο ύψωνε τη σημαία ή χαιρετούσε με αυτήν τα διερχόμενα πλοία. Κι εκείνα ανταπέδιδαν το χαιρετισμό με τα σφυρίγματά τους. Έλεγε έτσι σε όλους τους ξένους - και κύρια στους απέναντι Τούρκους - πως ο τόπος τούτος που πατούσε, ήταν Ελλάδα (από τον Όμηρο και πριν, ως το σήμερα).

Το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας έστειλε ναυτικό άγημα και αντιπροσωπεία του ΓΕΝ στο Καστελλόριζο όπου, στις 23 Νοεμβρίου 1975, της απένειμε το μετάλλιο για την πολεμική περίοδο 1941-1944 για τις «προσφερθείσες εθνικές υπηρεσίες της», όπως ανέφερε η απόφαση του Υπουργού Άμυνας.

Μετά τα γνωστά γεγονότα του 1974, όπου Τούρκοι τοποθετούσαν κρυφά τη

σημαία τους, η γυναίκα και το νησάκι της έγιναν γνωστά παντού. Την τίμησε η Ακαδημία Αθηνών, το Πολεμικό Ναυτικό, η Βουλή των Ελλήνων, η Εθνική Τράπεζα, Δήμοι, Σύλλογοι και άλλοι φορείς.

«Για την Ελλάδα το 'κανα. Νοιώθεις πιο πολύ την Ελλάδα, χαμένος όπως είσαι μέσα στο πέλαγος, λίγες εκατοντάδες μέτρα από τις Τουρκικές ακτές», είπε όταν την βράβευσε η Ακαδημία Αθηνών.

Η ίδια η Δέσποινα Αχλαδιώτη, είχε ζητήσει να ταφεί με αυτή τη σημαία:

«Τα ξερονήσια του Καστελόριζου και της Ρω τ' αγαπώ. Έμεινα μόνη μου το 1943 στο Καστελόριζο με την τυφλή μου μάνα, όταν έφευγαν όλοι οι κάτοικοι του νησιού στη Μέση Ανατολή και στην Κύπρο. Με την Ελληνική σημαία υψωμένη και την αγάπη για την Ελλάδα βαθιά ριζωμένη μέσα μου, πέρασα όλες τις κακουχίες... Βέβαια η ζωή στη Ρω δεν είναι και τόσο ευχάριστη, αλλά νιώθεις πιο πολύ την Ελλάδα, χαμένος όπως είσαι στο πέλαγος, λίγες εκατοντάδες μέτρα από τις τουρκικές ακτές. Την Ελληνική σημαία θέλω να μου τη βάλουν μαζί μου στον τάφο».

Απεβίωσε σε ηλικία 92 ετών, σε νοσοκομείο της Ρόδου, την 13η Μαΐου του 1982. Η κηδεία της έγινε την 14η Μαΐου 1982, με τιμές Εθνικής Ηρωίδας, δημοσία δαπάνη στο Καστελόριζο, παρουσία του τότε υφυπουργού Άμυνας Αντώνη Δροσογιάννη, και η σορός της μεταφέρθηκε στην Ρω και ετάφη κάτω από τον ιστό όπου ύψωνε τη σημαία. Το φέρετρό της ήταν σκεπασμένο με την Ελληνική σημαία.

Πηγή: [Η Κυρά της Ρω](#)